

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi vakuutusyhtiölain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että vakuutusyhtiölakiin tehdään osakeyhtiölakiin vuonna 1983 tehtyjä muutoksia vastaavat muutokset. Ehdotuksen mukaan sallittaisiin sekaemission käyttö osakepääoman korottamiskeinona kaikissa vakuutusosakeyhtiöissä. Lisäksi ehdotetaan, että vakuutusyhtiötä perustettaessa kaikki takuuosuudet tai

osakkeet tulee olla merkitty ja maksettu ennen kuin yhtiön perustamisesta tehdään päätös perustamiskokouksessa. Muut muutokset ovat luonteeltaan lähinnä teknisiä.

Muutokset on tarkoitus saattaa voimaan hetken jälkeen kun eduskunta on ne hyväksynyt.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Muutoksen syyt

Vakuutusyhtiölain (1062/79) 1 §:n mukaan vakuutusyhtiöön sovelletaan osakeyhtiölakia (734/78) ja lakia osakeyhtiölain voimaantulosta (735/78), jollei vakuutusyhtiölaissa ole toisin säädetty. Osakeyhtiölakia muutettiin 5 päivänä elokuuta 1983 annetulla lailla (687/83). Osa näistä muutoksista vaatii myös vakuutusyhtiölain tarkistamista. Esityksessä ehdotetut muutokset ovat suurelta osalta osakeyhtiölain muutoksista johtuvia ja niiden mukaisia.

1.2. Ehdotetut muutokset

Vakuutusyhtiön peruspääomavaatimuksia on lakiehdotuksessa kaksinkertaistettu voimassa olevaan lakiin verrattuna. Korotus perustuu rahanarvon jatkuvaan alenemiseen.

Osakeyhtiölaista poiketen ehdotetaan vakuutusyhtiölain 2 luvun 10 §:ää muutettavaksi siten,

että vakuutusyhtiötä perustettaessa tulee kaikkien takuuosuuksien tai osakkeiden olla merkitty ja kokonaisuudessaan maksettu ennen kuin perustamisesta voidaan tehdä päätös. Voimassa olevan vakuutusyhtiölain mukaan riittää, että kaikki takuuosuudet tai vähimmäispääomaa vastaava määrä osakkeita on merkitty sekä niistä jokaisesta vähintään puolet on maksettu perustamisesta päätettäessä. Vakuutustoiminnan luonteen johdosta on vakuutusyhtiöille asetettu muita yhtiöitä ankarammat vakavaraisuusvaatimukset. Kun vakuutusyhtiön toiminta voi alkaa heti kun perustamistoimet on saatettu loppuun, tulisi nämä vaatimukset olla täytetty jo yhtiötä perustettaessa. Liikepankkilain 2 luvun 8 §:ään (966/79) sisältyy vastaava säännös, jonka mukaan pankki saa aloittaa liiketoiminnan vasta kun osakepääoma on kokonaan maksettu. Ehdotetun vakuutusyhtiölain muutoksen jälkeen vakuutusyhtiön perustaminen pääoman maksamisen osalta vastaisi liikepankin perustamistoimia.

Osakeyhtiölaki mahdollistaa osakepääoman korottamisen sekaemissiolla, jolloin osakkeen merkitsijät maksavat uusien osakkeiden nimellisarvoa pienemmän määrän ja yhtiö siirtää omista

rahastoistaan erotusta vastaavan osan osakepääomaan. Osakeyhtiölain säännös koskee vain osakeyhtiölain 10 luvun 4 §:n 2 momentissa tarkoitettuja yhtiöitä. Vakuutusyhtiöiden osalta ei kuitenkaan olisi tarpeellista rajoittaa sekaemission käyttöä vain suurimpiin vakuutusosakeyhtiöihin. Lain 4 luvun 2 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka mukaan osakeyhtiölain sekaemissiota koskevia säännöksiä ehdotetaan sovellettaviksi kaikkiin vakuutusosakeyhtiöihin.

Sekaemissio ei kuitenkaan olisi sallittu keskinäisissä vakuutusyhtiöissä, koska takuupääoman korotusta ei voida toimittaa takuupääoman luonteesta johtuen edes osittaisena rahastoantina. Tätä koskeva säännös ehdotetaan lisättäväksi lain 4 luvun 4 §:ään.

Osakepääomaa 4 luvun 3 §:n nojalla korotettaessa tulee yhtiön kuukauden kuluessa korotuksen loppuosan maksamiselle asetetun ajan päättymisestä ilmoittaa rekisteriviranomaiselle, kuinka monesta rekisteröityyn korotukseen sisältyvästä osakkeesta on maksettu täysi määrä. Ehdotuksen mukaan rekisteri-ilmoitukseen olisi liitettävä yhtiön hallituksen kaikkien jäsenten vakuutus sekä tilintarkastajien todistus siitä, että osakkeista maksettu määrä on yhtiön hallussa. Muutoksella on merkitystä velkojen oikeussuojan kannalta.

Lain 15 lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 8 a §, jonka mukaan selvitystilassa olevan yhtiön omaisuus on luovutettava konkurssiin, jos yhtiö on niin velkainen, etteivät sen varat riitä kaikkien velkojen maksamiseen.

Lain 15 luvun 18 §:ää varattoman yhtiön selvitystilan lopettamisesta ja yhtiön purkamisesta ehdotetaan selvennettäväksi siten, että se koskisi vain velatonta yhtiötä. Säännöksen mukaan ministeriön on selvitysmiesten ilmoituksesta määrättävä selvitystila lopetettavaksi ja julistettava

yhtiö heti puretuksi, jos yhtiön varat eivät riitä selvityskulujen suorittamiseen. Säännöksen tarkoituksena on ollut varata mahdollisuus yksinkertaiseen purkamismenettelyyn silloin, kun kysymys on toimintansa lopettaneesta velattomasta yhtiöstä. Osakeyhtiölain vastaavaa pykälää muutettiin, koska tällaista yksinkertaista purkamismenettelyä oli pyritty käyttämään myös velkaisia yhtiöitä purettaessa. Osakeyhtiölain 13 luvun muutetun 15 §:n yksinkertainen selvitystilamenettely on säilytetty varattomien yhtiöiden nopeana purkamistapana, mutta edellytyksenä on, että yhtiön tiedossa olevat velat on maksettu. Velkojen maksamisesta on Keskuskauppakamarin hyväksymän tilintarkastajan annettava erityinen todistus. Vastaava muutos ehdotetaan tehtäväksi vakuutusyhtiölain 15 luvun 18 §:ään.

Voimassa olevan lain 16 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan sosiaali- ja terveysministeriön on kuulutettava vakuutusyhtiön sulautumista tai vakuutuskannan luovuttamista koskevasta hakeuksesta. Lainkohtaa ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että kuulutuskustannuksista tulisi vastaamaan vastaanottava yhtiö. Lisäksi tarkennettaisiin säännöksiä vakuutuskannan siirtymisen ajankohdasta siten, ettei vakuutuskannan siirtymistä voida vahvistaa takautuvasti. Yhtiön sulautumisesta tai luovuttamisesta tehtävän ilmoituksen tulee sisältää myös maininta vakuutuksenottajan oikeudesta purkaa vakuutussopimuksensa.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole välittömiä valtiontaloudellisia vaikutuksia.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Vakuutusyhtiölaki

2 luku

Vakuutusyhtiön perustaminen

5 §. Pykälän 2 momentissa mainitut markkamäärät ehdotetaan muutettaviksi vastaamaan ta-

pahtunutta rahanarvon alenemista. Voimassa olevat markkamäärät ovat vuodelta 1979. Verrattessa vuoden 1979 palkkaindeksilukua vuoden 1984 tammikuun vastaavaan indeksilukuun, voidaan todeta, että palkkaindeksi on muuttunut luvusta 608 lukuun 1006. Nousu on ollut 65 %. Vastaavana aikana elinkustannusindeksi on nousut 55 %. Vakuutusliikkeen kasvu on myös ollut huomattava. Yhtiöiden vakuutusliikkeen, jäl-

leenvakuutus mukaanluettuna, maksutulo on kasvanut vuosina 1978—1981 vahinkovakuutuksen osalta 51,5 % ja henki- ja eläkevakuutuksen osalta 49,2 %. Vertailun vuoksi voidaan lisäksi mainita, että vuonna 1979 muutetun liikepankilain mukaan liikepankin osakepääoman on oltava vähintään 5 000 000 markkaa.

Edellä olevan johdosta ehdotetaan voimassa olevan 2 momentin markkamäärät kaksinkertaitettaviksi.

10 §. Pykälä sisältää tarkempia säännöksiä pääöksenteosta perustamiskokouksessa. Pykälän 1 momentin 1—4 kohdassa on säännökset niistä edellytyksistä, jotka on osoitettava perustamiskokouksessa ennen kuin yhtiön perustamisesta voidaan päättää.

Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että perustamisen edellytyksenä on kaikkien takuusuusien tai osakkeiden kokonaan maksaminen. Voimassa oleva laki edellyttää, että takuusuudesta tai vähimmäispääomasta on yhtiötä perustettaessa maksettu vähintään puolet.

Vakuutusyhtiötä perustettaessa on erityistä huomiota kiinnitettävä yhtiön vakavaraisuuteen. Yhtiön tulee heti toiminnan alkaessa täyttää sellaiset vaatimukset, jotka takaavat vakuutuksenottajien ja vakuutettujen etujen turvaavuuden mahdollisimman luotettavasti. Tämän johdosta ehdotetaan, että takuusuudet tai osakkeet on merkitty ja myös kokonaan maksettu, ennen kuin yhtiön perustamisesta voidaan tehdä päätös. Käytännössä voimassa olevan lainkin aikana ovat perustajat yleensä merkinneet kaikki osakkeet ja merkitty peruspääoma on välittömästi maksettu. Liikepankilain 2 luvun 8 §:ssä on säännös, jonka mukaan liikepankin osakepääoma on maksettava kokonaan, ennen kuin pankki voi aloittaa liiketoimintansa. Tältä osin vakuutusyhtiön perustaminen siis vastaisi liikepankin perustamista.

13 §. Voimassa olevassa 13 §:ssä on säädetty takuusuusien ja osakkeiden maksamisesta yhtiölle sitä perustettaessa. Edellä 10 §:ään ehdotulla muutoksella edellytetään, että koko takuupääoma tai osakepääomaa vastaava määrä osakkeita on merkitty ja maksettu ennen yhtiön perustamista. Muutos tekee 13 §:n tarpeettomaksi, joten se ehdotetaan kumottavaksi.

4 luku

Osake- ja takuupääoman korottaminen

2 §. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka mukaan kaikkiin vakuutus-

osakeyhtiöihin sovellettaisiin osakeyhtiölain 4 luvun 12 §:n 2 momentin säännöksiä osakepääoman korottamisesta uusmerkinnöin, vaikka sekaemission käyttö osakeyhtiölaissa on rajoitettu koskemaan vain osakeyhtiölain 10 luvun 4 §:n 2 momentissa tarkoitettuja yhtiöitä. Tällaisia yhtiöitä ovat ne, joiden osakkeita ja velkakirjoja noteerataan arvopaperipörssissä tai joiden palveluksessa on kahden viimeksi kuluneen tilikauden aikana ollut keskimäärin yli 500 henkilöä. Tällaisissa osakeyhtiöissä tulee myös vähintään yhden tilintarkastajan olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja. Vakuutusyhtiölaissa, päinvastoin kuin osakeyhtiölaissa, ei eri kokoisia yhtiöitä aseteta eri asemaan. Vakuutusyhtiöille on asetettu huomattavat peruspääomavaatimukset yhtiöiden toiminnan laajuudesta riippumatta. Näiden oman pääoman vaatimusten johdosta vakuutusyhtiöt voidaan rinnastaa osakeyhtiölain 4 luvun 10 §:n tarkoitamiin suuriin yhtiöihin. Vakuutusyhtiöihin kohdistuu myös julkinen valvonta. Lisäksi kaikissa vakuutusyhtiöissä on oltava Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja. Näin ollen ei ole erityisiä syitä rajoittaa sekaemission käyttöä vakuutusosakeyhtiöissä.

3 §. Osakeyhtiölain 2 luvun 13 §:n mukaan osakepääoman maksamisesta tehtävään niin sanottuun loppuilmoitukseen on liitettävä kaikkien hallituksen jäsenten vakuutus sekä tilintarkastajien todistus siitä, että osakkeista maksettava määrä on yhtiön hallussa. Vastaava muutos on tehty osakepääoman korottamista koskevaan osakeyhtiölain 4 luvun 12 §:n 3 momenttiin. Osakepääoman korottamista koskevaan vakuutusyhtiölain 3 §:n 1 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi vastaava lisäys.

4 §. Keskinäinen vakuutusyhtiö ja vakuutusosakeyhtiö eroavat omistuksensa osalta selvästi toisistaan. Pääperiaatteena keskinäisessä vakuutusyhtiössä on se, että vakuutuksenottajat ovat yhtiön osakkaita ja käyttävät päätäntävaltaansa yhtiökokouksessa. Yhtiöjärjestyksessä voidaan kuitenkin määrätä, että myös takuusuudenomistajat ovat yhtiön osakkaita, jolloin heille osakkuusoikeuksista kuuluu äänioikeus yhtiökokouksessa. Äänioikeutta on kuitenkin rajoitettu siten, että yhtiökokouksessa takuusuudenomistajat voivat äänestää enintään puolella kokouksessa edustettuna olevasta äänimäärästä. Takuusuudenomistajien äänimäärää on muutoinkin tarkoitettu rajoittamaan suhteessa vakuutuksenottajien äänimäärään ja sosiaali- ja terveysministeriön tulee sen johdosta valvoa, että takuusuus-

denomistajien äänimäärä pysyy kohtuullisessa suhteessa vakuutuksenottajien äänimäärään.

Takuuosuudenomistajan osakkuus eroaa muutoinkin vakuutuksenottajan osakkuudesta. Tämä ilmenee esimerkiksi yhtiötä purettaessa ja yhtiön omaisuutta jaettaessa. Lain mukaan on ensin maksettava takaisin takuupääoma korkoineen, jolloin takuuosuudenomistajan mahdolliset osakkuusoikeudet lakkaavat. Vasta tämän jälkeen voidaan jakaa mahdollisesti jäljelle jäävä omaisuus yhtiöjärjestyksessä määrättyllä tavalla yhtiön pääosakkaille eli vakuutuksenottajille. Tässä suhteessa takuupääomanomistajan oikeudet voidaan rinnastaa velkojan oikeuksiin, koska yhtiön varsinaiset omistajat, vakuutuksenottajat, saavat jakosuutta vasta kun velkaan rinnastettava takuupääoma on maksettu.

Yhtiön toiminnan aikanakin takuupääoma voidaan maksaa takaisin siten kuin yhtiöjärjestyksessä on määrätty. Koska vakuutusyhtiön takuupääomaan ei sen luonteesta johtuen liity omistuksenomaista osuutta yhtiöstä, ei takuupääoman korotusta voida suorittaa osaksikaan siten, että korotukseen käytettäisiin yhtiön pääomaa, niin kuin osakeyhtiössä tapahtuu osakepääomaa korotettaessa sekaemissiolla. Kun takuupääoman korotus tulee toimittaa aina täyttä maksua vastaan, ehdotetaan 4 §:ään selvytyden vuoksi lisättäväksi nimenomainen kielto käyttää sekaemissiota.

15 luku

Selvitystila ja purkaminen

8 a §. Osakeyhtiölain 13 lukuun on lisätty uusi 11 a §, joka koskee selvitystilassa olevan yhtiön lopettamista silloin, kun yhtiön varat eivät riitä velkojen maksamiseen. Selvitysmiesten on tällaisessa tapauksessa aina luovutettava yhtiön omaisuus konkurssiin. Selvitysmiehet eivät saa lainkaan maksaa yhtiön velkoja. Vastaava muutos ehdotetaan tehtäväksi vakuutusyhtiölaikiin lisämällä 15 lukuun uusi 8 a §. Velkojen maksaminen tietoisena konkurssiin luovuttamisvelvollisuudesta johtaa vakuutusyhtiölain 17 luvun 1 §:n mukaiseen korvausvastuuseen.

18 §. Osakeyhtiölain 13 luvun 15 §:n muutoksella on selvennetty säännöksiä niistä edellytyksistä, joilla varaton yhtiö voidaan yksinkertaisin menettelyin purkaa. Tällöin ehdottomana edellytyksenä on tiedossa olevien velkojen, lukuun ottamatta selvityskuluja, maksaminen. Mikäli jossain velkasuhteessa on epäselvyyttä tai riitaisuutta, ei yhtiötä voida osakeyhtiölain mainitun

pykälän mukaan purkaa. Pykälä soveltuu varattomien ja velattomien yhtiöiden purkamiseen. Tätä vastaava muutos ehdotetaan tehtäväksi vakuutusyhtiölaikiin, jolloin säännöksen soveltaminen on mahdollista vain kun yhtiön koko vakuutuskanta on selvitetty ja luovutettu.

Jos vakuutusyhtiössä on omaisuutta, joka kuuluu erityiseen selvityspesään, ei yhtiötä voida purkaa yksinkertaisella purkamismenettelyllä, koska säännöksen soveltamisen edellytyksenä on nimenomaisesti, että yhtiö on velaton ja varaton sekä velkasuhteiltaan muutoinkin selvä.

Selvitysmiesten tulee tehdä 15 luvun 6 §:n mukaisesti viivytyksettä selvitystilaa koskevasta päätöksestä ja selvitysmiesten vaalista valvontaa varten ilmoitus sosiaali- ja terveysministeriölle sekä vastaava ilmoitus rekisteröimistä varten rekisteriviranomaiselle, jotta yhtiön mahdolliset velkojat voisivat saada tiedon yhtiön tilasta, ennen kuin ministeriö määrää selvitystilan lopetettavaksi ja julistaa yhtiön puretuksi.

Selvitysmiesten ministeriölle yhtiön purkamisesta tehtävään ilmoitukseen on liitettävä Keskukskaupakamarin hyväksymän tilintarkastajan antama todistus siitä, että kaikki tiedossa olevat velat on maksettu. Todistuksen voi antaa myös yhtiön oma tilintarkastaja, jos hänellä on edellä mainittu kelpoisuus. Yhdenkin tilintarkastajan antama todistus on riittävä.

Vaikka vakuutusyhtiö olisi tämän pykälän nojalla purettu, voidaan selvitystoimia 19 §:n perusteella kuitenkin vielä jatkaa.

16 luku

Sulautuminen ja vakuutuskannan luovuttaminen

3 §. Pykälän 2 momentissa säädetään ministeriön velvollisuudesta kuuluttaa sulautumista tai vakuutuskannan luovuttamista koskevasta hakeuksesta. Momenttiin ehdotetaan lisättäväksi nykyiseen käytäntöön perustuen säännös, jonka mukaan vastaanottava yhtiö huolehtii kuuluttamiskustannuksista. Sulautuvan tai luovuttavan yhtiön on myös viipymättä annettava tieto kuulutuksesta yhtiön osakkaille.

Pykälän 4 momentissa säädetään vakuutuskannan siirtymisen ajankohdasta. Vakuutuskanta siirtyy voimassa olevan lain mukaan vastaanottavalle yhtiölle, kun ministeriö on antanut suostumuksensa toimenpiteeseen. Ministeriö voi hakeuksesta vahvistaa vakuutuskannan siirtymiselle muunkin ajankohdan. Sen selventämiseksi, ettei vakuutuskannan siirtymistä voi vahvistaa tule-

maan voimaan taannehtivasti, ehdotetaan momenttiin lisäystä, jonka mukaan vakuutuskanta siirtyy vastaanottavalle yhtiölle, kun ministeriö on antanut suostumuksensa toimenpiteeseen tai sinä myöhemmänä ajankohtana, jonka ministeriö on hakemuksesta vahvistanut.

5 §. Voimassa olevan 2 momentin mukaan vastaanottaneen yhtiön hallituksen on kuulutettava sulautumisesta tai vakuutuskannan luovuttamisesta yhden kuukauden kuluessa laskettuna siitä, kun yhtiöiden tuomioistuimelta saama lupa sulautumiseen on rekisteröity. Momenttia ehdotetaan tarkennettavaksi vakuutuskannan luovuttamisen osalta siten, että luovuttamisesta on kuukauden kuluessa vakuutuskannan siirtymisestä ilmoitettava virallisessa lehdessä sekä ainakin yhdessä luovuttaneen yhtiön kotipaikan sanomalehdessä. Sulautumisesta tai vakuutuskannan siirtymisestä julkaistavan ilmoituksen tulee sisältää lisäksi maininta 16 luvun 5 §:n 1 momentissa tarkoitettusta vakuutuksenottajan oikeudesta purkaa vakuutussopimuksensa.

2. Voimaantulo

Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan heti sen jälkeen kun eduskunta on sen hyväksynyt. La-

kiehdotuksen 2 luvun 5 §:n 2 momentin säännöstä peruspääoman vähimmäismäärästä ei kuitenkaan sovellettaisi sellaiseen vakuutusyhtiöön, joka on rekisteröity ennen kuin ehdotettu lainmuutos peruspääoman vähimmäismäärästä on tullut voimaan. Tällaisen vakuutusyhtiön hakies- sa toimilupansa laajentamista on toimilupahakemuksessa tarkoitettun vakuutuslajin osalta kuitenkin sovellettava uutta peruspääomavaatimusta. Ennen tämän lain voimaantuloa rekisteröity vakuutusyhtiö ei saa alentaa peruspääomaansa lainkohdassa mainittua vähimmäismäärää pienemmäksi eikä sellainen vakuutusyhtiö, jonka peruspääoman määrä tämän lain voimaan tullessa on lakiehdotuksen 2 luvun 5 §:n 2 momentissa mainittua määrää pienempi, saa lainkaan alentaa peruspääomaansa. Lain vahvistamisen ja voimaantulon välisenä aikana ei myöskään saa rekisteröidä sellaista uutta vakuutusyhtiötä, jonka peruspääoma on pienempi kuin tässä laissa vaaditaan.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 28 päivänä joulukuuta 1979 annetun vakuutusyhtiölain (1062/79) 2 luvun 13 §, *muutetaan* 2 luvun 5 §:n 2 momentti ja 10 §, 4 luvun 3 §:n 1 momentti ja 4 §, 15 luvun 18 § sekä 16 luvun 3 §:n 2 ja 4 momentti ja 5 §:n 2 momentti sekä *lisätään* 4 luvun 2 §:ään uusi 2 momentti ja 15 lukuun uusi 8 a § seuraavasti:

2 luku

Vakuutusyhtiön perustaminen

5 §

Milloin henkivakuutusta harjoittamaan aiotun vakuutusyhtiön osakepääoma tai takuupääoma ja pohjarahasto (*peruspääoma*) yhteensä ovat vähintään 8 000 000 markkaa, palo- tai merivakuutusta harjoittamaan aiotun yhtiön vähintään 5 000 000 markkaa taikka muun yhtiön vähintään 2 500 000 markkaa, on toimilupa annettava, jollei aiotun vakuutusliikkeen harkita vaarantavan tervettä kehitystä vakuutusosalalla.

10 §

Yhtiö on perustettu, jos perustamista on 9 §:n 1 momentissa mainitussa määräajassa pidetyssä perustamiskokouksessa kannattanut enemmistö merkitsijäin antamista äänistä ja vähintään kaksi kolmasosaa kokouksessa edustetuista takuuosuuksista tai osakkeista taikka 9 §:n 2 momentissa mainitussa tapauksessa kaksi kolmasosaa perustajista ja jos perustamiskokouksessa voidaan osoittaa:

1) että toimilupa on saatu ja yhtiöjärjestys vahvistettu;

2) että kaikki takuuosuudet tai osakkeet on merkitty ja maksettu;

3) että pohjarahasto on rahana maksettu; ja

4) että takuuosuuksista ja pohjarahastosta tai osakkeista on yhteensä rahana maksettu vähintään puolet 2 luvun 5 §:n 2 momentissa säädetystä yhtiötä koskevasta määrästä.

Jos 1 momentissa säädetyt edellytykset eivät ole täyttyneet, on yhtiön perustaminen sekä yhtiön toimilupa katsottava rauenneeksi.

Perustajat vastaavat yhteisvastuullisesti merkityistä takuuosuuksista tai osakkeista maksetun määrän ja pohjarahaston sekä niistä saadun tuoton palauttamisesta.

Kun yhtiö on perustettu, on perustamiskokouksessa toimitettava yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokoukselle kuuluvat vaalit.

Muutoin on perustamiskokouksen osalta soveltuvin kohdin noudatettava yhtiökokousta koskevia tämän lain säännöksiä ja yhtiöjärjestyksen määräyksiä.

4 luku

Osake- ja takuupääoman korottaminen

2 §

Mitä osakeyhtiölain 4 luvun 12 §:n 2 momen-

tissa on säädetty osakepääoman korottamisesta uusmerkinnöin, sovelletaan kaikkiin vakuutus-osakeyhtiöihin.

3 §

Osakepääomaa korotettaessa merkitystä osakkeesta maksettava määrä on kokonaan suoritettava vuoden kuluessa osakepääoman korottamisen rekisteröimisestä. Yhtiön on kuukauden kuluessa mainitun ajan päättymisestä ilmoitettava rekisteröitäväksi, kuinka monesta rekisteröityyn korotukseen sisältyvästä osakkeesta on maksettu täysi määrä. Rekisteri-ilmoitukseen on liitettävä yhtiön hallituksen kaikkien jäsenten vakuutus sekä tilintarkastajien todistus siitä, että osakkeista maksettu määrä on yhtiön hallussa. Jollei sanotun ajan kuluessa ole ilmoitettu, että kaikki nämä osakkeet on täysin maksettu, rekisteriviranomaisen tulee yhtiötä kuultuaan rekisteröidä osakepääoma alennetuksi maksamattomien osakkeiden yhteenlasketulla nimellisarvolla. Mainitut osakkeet tulevat mitättömiksi, kun osakepääoman alentaminen on rekisteröity.

4 §

Takuupääomaa korotettaessa on soveltuvien kohdin noudatettava osakepääoman uusmerkinnän tapahtuvaa korottamista koskevia säännöksiä. Takuupääomaa ei kuitenkaan voida korottaa osakeyhtiölain 4 luvun 12 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla.

15 luku

Selvitystilasta ja purkaminen

8 a §

Jos yhtiön varat eivät riitä velkojen maksuun, selvitysmiesten on luovutettava yhtiön omaisuus konkurssiin.

18 §

Jos selvitystilassa olevan yhtiön varat eivät riitä selvityskulujen suorittamiseen, tulee sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön selvitysmiesten ilmoituksesta määrätä selvitystilasta lopetettavaksi ja julistaa yhtiö puretuksi. Tällöin ei noudateta 4, 5, 7, 8, 9, 15 eikä 16 §:n säännöksiä. Ministeriölle tehtävään ilmoitukseen on liitettävä Keskuskauppakamarin hyväksymän tilintarkastajan antama todistus siitä, että kaikki tiedossa olevat velat on maksettu. Ministeriön on määrättävä, että yhtiön varat

tulevat valtiolle. Selvitysmiesten tulee toimittaa ministeriön päätöksestä tieto rekisteröimistä var-
ten.

16 luku

Sulautuminen ja vakuutuskannan luovuttaminen

3 §

Sulautumista tai vakuutuskannan luovuttamista koskevasta hakemuksesta ministeriön on, jollei se katso, että hakemus on enemmittä selvityksittä hylättävä, kuulutettava vastaanottavan yhtiön kustannuksella virallisessa lehdessä. Kuulutuksessa on kehoitettava niitä, jotka tahtovat tehdä muistutuksia hakemusta vastaan, esittämään ne ministeriölle sen määräämässä ajassa, joka saa olla enintään kaksi kuukautta. Ministeriön on velvoitettava sulautuva tai luovuttava yhtiö viipymättä antamaan tieto kuulutuksesta yhtiön osakkeille yhtiöjärjestyksessä määrättyllä tavalla.

Vakuutuskanta siirtyy vastaanottavalle yhtiölle, kun ministeriö on antanut suostumuksensa toimenpiteeseen. Ministeriö voi hakemuksesta vahvistaa vakuutuskannan siirtymiselle tätä myöhemmänkin ajankohdan.

5 §

Vastaanottaneen yhtiön hallituksen on ilmoitettava sulautumisesta kuukauden kuluessa tuomioistuimen luvan rekisteröimisestä kuuluttamalla siitä virallisessa lehdessä sekä ainakin yhdessä sulautuneen yhtiön kotipaikan sanomalehdessä. Vakuutuskannan luovuttamisesta on kuukauden kuluessa vakuutuskannan siirtymisestä vastaavasti ilmoitettava virallisessa lehdessä sekä ainakin yhdessä luovuttaneen yhtiön kotipaikan sanomalehdessä. Ilmoituksen tulee sisältää myös maininta 1 momentissa tarkoitetusta vakuutuksenottajan oikeudesta purkaa vakuutus sopimuksensa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 198 .

Tämän lain 2 luvun 5 §:n 2 momentin säännöstä peruspääoman vähimmäismäärästä ei sovelleta ennen tämän lain voimaantuloa rekisteröityyn vakuutusyhtiöön, paitsi milloin tällainen vakuutusyhtiö hakee toimilupansa laajentamista, jolloin hakemuksessa tarkoitetun vakuutuslajin

osalta on sovellettava uutta peruspääomavaatimusta. Peruspääomaa ei kuitenkaan saa yhtiökokouksen päätöksellä alentaa tässä laissa säädettyä pienemmäksi. Tämän lain vahvistamisen

jälkeen ei myöskään saa rekisteröidä uutta vakuutusyhtiötä, jonka peruspääoma on mainittua vähimmäismäärää pienempi.

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 1985

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Sosiaali- ja terveysministeri *Eeva Kuuskoski-Vikatmaa*

Laki

vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 28 päivänä joulukuuta 1979 annetun vakuutusyhtiölain (1062/79) 2 luvun 13 §, *muutetaan* 2 luvun 5 §:n 2 momentti ja 10 §, 4 luvun 3 §:n 1 momentti ja 4 §, 15 luvun 18 § sekä 16 luvun 3 §:n 2 ja 4 momentti ja 5 §:n 2 momentti sekä *lisätään* 4 luvun 2 §:ään uusi 2 momentti ja 15 lukuun uusi 8 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 luku

Vakuutusyhtiön perustaminen

5 §

Milloin henkivakuutusta harjoittamaan aiotun vakuutusyhtiön osakepääoma tai takuupääoma ja pohjarahasto (*peruspääoma*) yhteensä ovat vähintään 4 000 000 markkaa, palo- tai merivakuutusta harjoittamaan aiotun yhtiön vähintään 2 500 000 markkaa taikka muun yhtiön vähintään 1 250 000 markkaa, on toimilupa annettava, jollei aiotun vakuutusliikkeen harkita vaarantavan tervettä kehitystä vakuutusosalalla.

Milloin henkivakuutusta harjoittamaan aiotun vakuutusyhtiön osakepääoma tai takuupääoma ja pohjarahasto (*peruspääoma*) yhteensä ovat vähintään 8 000 000 markkaa, palo- tai merivakuutusta harjoittamaan aiotun yhtiön vähintään 5 000 000 markkaa taikka muun yhtiön vähintään 2 500 000 markkaa, on toimilupa annettava, jollei aiotun vakuutusliikkeen harkita vaarantavan tervettä kehitystä vakuutusosalalla.

10 §

Yhtiö on perustettu, jos perustamista on 9 §:n 1 momentissa mainitussa määräajassa pidetyssä perustamiskokouksessa kannattanut enemmistö merkitsijäin antamista äänistä ja vähintään kaksi kolmasosaa kokouksessa edustetuista takuuosuuksista tai osakkeista taikka 9 §:n 2 momentissa mainitussa tapauksessa kaksi kolmasosaa perustajista ja jos perustamiskokouksessa voidaan osoittaa,

1) että toimilupa on saatu ja yhtiöjärjestys vahvistettu;

2) että kaikki takuuosuudet tai *vähimmäispääomaa vastaava määrä* osakkeita on merkitty sekä *niistä jokaisesta vähintään puolet on* maksettu;

10 §

Yhtiö on perustettu, jos perustamista on 9 §:n 1 momentissa mainitussa määräajassa pidetyssä perustamiskokouksessa kannattanut enemmistö merkitsijäin antamista äänistä ja vähintään kaksi kolmasosaa kokouksessa edustetuista takuuosuuksista tai osakkeista taikka 9 §:n 2 momentissa mainitussa tapauksessa kaksi kolmasosaa perustajista ja jos perustamiskokouksessa voidaan osoittaa:

1) että toimilupa on saatu ja yhtiöjärjestys vahvistettu;

2) että kaikki takuuosuudet tai *osakkeet on* merkitty ja maksettu;

Voimassa oleva laki

3) että pohjarahasto on rahana maksettu; ja
 4) että takuuosuuksista ja pohjarahastosta tai osakkeista on yhteensä rahana maksettu vähintään puolet 2 luvun 5 §:n 2 momentissa säädetystä yhtiötä koskevasta määrästä. Muussa tapauksessa on yhtiön perustaminen sekä, jos yhtiö on saanut toimiluvan, myös toimilupa katsottava rauenneeksi.

Jos takuuosuudet tai osakkeet on merkitty ylikurssiin, vähintään puolet myös nimellisarvon ylittävistä määrästä on oltava rahana maksettuna.

Perustajat vastaavat yhteisvastuullisesti merkityistä takuuosuuksista tai osakkeista maksetun määrän ja pohjarahaston sekä niistä saadun tuoton palauttamisesta.

Kun yhtiö on perustettu, on perustamiskokouksessa toimitettava yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokoukselle kuuluvat vaalit.

Muutoin on perustamiskokouksen osalta soveltuvin kohdin noudatettava yhtiökokousta koskevia tämän lain säännöksiä ja yhtiöjärjestyksen määräyksiä.

13 §

Takuuosuus tai osake on täysin maksettava vuoden kuluessa yhtiön rekisteröimisestä. Vakuutusyhtiön on kuukauden kuluessa mainitun ajan päättymisestä ilmoitettava rekisteröitäväksi, kuinka monesta takuuosuudesta tai osakkeesta on suoritettu täysi maksu. Jollei ilmoitusta ole tehty, rekisteriviranomaisen on kehotettava yhtiötä jättämään määräajassa sellainen ilmoitus. Jollei kehosta noudateta tai jos annettu ilmoitus osoittaa, ettei kaikista takuuosuuksista tai osakkeista ole suoritettu täyttä maksua, rekisteriviranomaisen tulee ilmoittaa siitä sosiaali- ja terveysministeriölle ja antaa tieto ilmoituksen tekemisestä yhtiölle.

Ministeriön on saatuaan rekisteriviranomaiselta 1 momentin mukaisen ilmoituksen kehotettava yhtiötä määräajassa, joka ei saa olla kolmea kuukautta pitempi, esittämään ministeriölle selvityksen siitä, että kaikista takuuosuuksista tai osakkeista on suoritettu täysi maksu. Jollei sanotunlaista selvitystä määräajassa esitetä tai jos saatu selvitys osoittaa, että takuuosuuksista ja pohjarahastona yhteensä maksettu määrä tai osakkeista maksettu määrä on 5 §:n 2 momentissa säädettyä yhtiötä koskevaa määrää pienempi, yhtiön toimilupa on katsottava rauenneeksi. Muussa tapauksessa ministeriön on saatettava toimiluvan mahdollinen peruuttaminen valtio-

Ehdotus

3) että pohjarahasto on rahana maksettu; ja
 4) että takuuosuuksista ja pohjarahastosta tai osakkeista on yhteensä rahana maksettu vähintään puolet 2 luvun 5 §:n 2 momentissa säädetystä yhtiötä koskevasta määrästä.

Jolleivät 1 momentissa säädetty edellytykset ole täyttyneet, on yhtiön perustaminen sekä yhtiön toimilupa katsottava rauenneeksi.

Perustajat vastaavat yhteisvastuullisesti merkityistä takuuosuuksista tai osakkeista maksetun määrän ja pohjarahaston sekä niistä saadun tuoton palauttamisesta.

Kun yhtiö on perustettu, on perustamiskokouksessa toimitettava yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokoukselle kuuluvat vaalit.

Muutoin on perustamiskokouksen osalta soveltuvin kohdin noudatettava yhtiökokousta koskevia tämän lain säännöksiä ja yhtiöjärjestyksen määräyksiä.

(13 § kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

neuvoston päätettäväksi. Ministeriön tulee tehdä rekisteriviranomaiselle viipymättä ilmoitus toimiluvan raukeamisesta tai peruuttamista koskevasta valtioneuvoston päätöksestä.

Jos valtioneuvosto ei peruuta toimilupaa, yhtiön tulee muuttaa yhtiöjärjestyksensä alentamalla takuupääomaa tai osakepääomaa maksamatta olevien takuuosuuksien tai osakkeiden määrällä.

4 luku

Osake- ja takuupääoman korottaminen

2 §

Mitä osakeyhtiölain 4 luvun 12 §:n 2 momentissa on säädetty osakepääoman korottamisesta uusmerkinnöin, sovelletaan kaikkiin vakuutusosakeyhtiöihin.

3 §

Osakepääomaa korotettaessa merkitystä osakkeesta maksettava määrä on kokonaan suoritettava vuoden kuluessa osakepääoman korottamisen rekisteröimisestä. Yhtiön on kuukauden kuluessa mainitun ajan päättymisestä ilmoitettava rekisteröitäväksi, kuinka monesta rekisteröityyn korotukseen sisältyvästä osakkeesta on maksettu täysi määrä. Jollei sanotun ajan kuluessa ole ilmoitettu, että kaikki nämä osakkeet on täysin maksettu, rekisteriviranomaisen tulee yhtiötä kuultuaan rekisteröidä osakepääoma alennetuksi maksamattomien osakkeiden yhteenlasketulla nimellisarvolla. Mainitut osakkeet tulevat mitättömiksi, kun osakepääoman alentaminen on rekisteröity.

3 §

Osakepääomaa korotettaessa merkitystä osakkeesta maksettava määrä on kokonaan suoritettava vuoden kuluessa osakepääoman korottamisen rekisteröimisestä. Yhtiön on kuukauden kuluessa mainitun ajan päättymisestä ilmoitettava rekisteröitäväksi, kuinka monesta rekisteröityyn korotukseen sisältyvästä osakkeesta on maksettu täysi määrä. *Rekisteri-ilmoitukseen on liitettävä yhtiön hallituksen kaikkien jäsenten vakuutus sekä tilintarkastajien todistus siitä, että osakkeista maksettu määrä on yhtiön hallussa.* Jollei sanotun ajan kuluessa ole ilmoitettu, että kaikki nämä osakkeet on täysin maksettu, rekisteriviranomaisen tulee yhtiötä kuultuaan rekisteröidä osakepääoma alennetuksi maksamattomien osakkeiden yhteenlasketulla nimellisarvolla. Mainitut osakkeet tulevat mitättömiksi, kun osakepääoman alentaminen on rekisteröity.

4 §

Takuupääoman korottamisen osalta on soveltuvin kohdin noudatettava osakepääoman uusmerkintänä tapahtuvaa korottamista koskevia säännöksiä.

4 §

Takuupääomaa *korotettaessa* on soveltuvin kohdin noudatettava osakepääoman uusmerkintänä tapahtuvaa korottamista koskevia säännöksiä. *Takuupääomaa ei kuitenkaan voida korottaa osakeyhtiölain 4 luvun 12 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla.*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

15 luku

Selvitystila ja purkaminen

8 a §

Jos yhtiön varat eivät riitä velkojen maksuun, selvitysmiesten on luovutettava yhtiön omaisuus konkurssiin.

18 §

Jos selvitystilassa olevan yhtiön varat eivät riitä selvityskulujen suorittamiseen, tulee sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön selvitysmiesten ilmoituksesta määrätä selvitystila lopetettavaksi ja julistaa yhtiö puretuksi. Tällöin ei noudateta 4—9, 15 ja 16 §:n säännöksiä. Ministeriön on määrättävä, että yhtiön varat, joihin toisella ei ole panttauksen perusteella parempaa oikeutta tai jotka eivät kuulu erityiseen selvityspesään, tulevat valtiolle. Selvitysmiesten tulee toimittaa ministeriön päätöksestä tieto rekisteröimistä varten.

18 §

Jos selvitystilassa olevan yhtiön varat eivät riitä selvityskulujen suorittamiseen, tulee sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön selvitysmiesten ilmoituksesta määrätä selvitystila lopetettavaksi ja julistaa yhtiö puretuksi. Tällöin ei noudateta 4, 5, 7, 8, 9, 15 eikä 16 §:n säännöksiä. Ministeriölle tehtävään ilmoitukseen on liitettävä Keskuskauppakamarin hyväksymän tilintarkastajan antama todistus siitä, että kaikki tiedossa olevat velat on maksettu. Ministeriön on määrättävä, että yhtiön varat tulevat valtiolle. Selvitysmiesten tulee toimittaa ministeriön päätöksestä tieto rekisteröimistä varten.

16 luku

Sulautuminen ja vakuutuskannan luovuttaminen

3 §

Sulautumista tai vakuutuskannan luovuttamista koskevasta hakemuksesta on ministeriön, jolle se katso, että hakemus on enemmittä selvityksittä hylättävä, kuulutettava virallisessa lehdessä ja annettava siitä tieto sulautuvan tai luovuttavan yhtiön osakkaille yhtiöjärjestyksessä määrättyllä tavalla sekä kehotettava niitä, jotka tahtovat tehdä muistutuksia hakemusta vastaan, esittämään ne ministeriölle sen määräämässä ajassa, joka saa olla enintään kaksi kuukautta.

Sulautumista tai vakuutuskannan luovuttamista koskevasta hakemuksesta ministeriön on, jolle se katso, että hakemus on enemmittä selvityksittä hylättävä, kuulutettava vastaanottavan yhtiön kustannuksella virallisessa lehdessä. Kuulutuksessa on kehotettava niitä, jotka tahtovat tehdä muistutuksia hakemusta vastaan, esittämään ne ministeriölle sen määräämässä ajassa, joka saa olla enintään kaksi kuukautta. Ministeriön on velvoitettava sulautuva tai luovuttava yhtiö viipymättä antamaan tieto kuulutuksesta sulautuvan ja luovuttavan yhtiön osakkaille yhtiöjärjestyksessä määrättyllä tavalla.

Vakuutuskanta siirtyy vastaanottavalle yhtiölle, kun ministeriö on antanut suostumuksensa toimenpiteeseen. Ministeriö voi hakemuksesta vahvistaa vakuutuskannan siirtymiselle muunkin ajankohdan.

Vakuutuskanta siirtyy vastaanottavalle yhtiölle, kun ministeriö on antanut suostumuksensa toimenpiteeseen. Ministeriö voi hakemuksesta vahvistaa vakuutuskannan siirtymiselle tätä myöhemmänkin ajankohdan.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

5 §

Vastaanottaneen yhtiön hallituksen on ilmoitettava sulautumisesta tai vakuutuskannan luovuttamisesta kuuluttamalla siitä kuukauden kuluessa tuomioistuimen lupaa koskevasta rekisteröimisestä virallisessa lehdessä sekä ainakin yhdessä sulautuneen tai luovuttaneen yhtiön kotipaikan sanomalehdessä.

Vastaanottaneen yhtiön hallituksen on ilmoitettava sulautumisesta kuukauden kuluessa tuomioistuimen luvan rekisteröimisestä kuuluttamalla siitä virallisessa lehdessä sekä ainakin yhdessä sulautuneen yhtiön kotipaikan sanomalehdessä. Vakuutuskannan luovuttamisesta on kuukauden kuluessa vakuutuskannan siirtymisestä vastaavasti ilmoitettava virallisessa lehdessä sekä ainakin yhdessä luovuttaneen yhtiön kotipaikan sanomalehdessä. Ilmoituksen tulee sisältää myös maininta 1 momentissa tarkoitettua vakuutussenottajan oikeudesta purkaa vakuutussovimuksensa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .

Tämän lain 2 luvun 5 §:n 2 momentin säännöstä peruspääoman vähimmäismäärästä ei sovelleta ennen tämän lain voimaantuloa rekisteröityyn vakuutusyhtiöön, paitsi milloin tällainen vakuutusyhtiö hakee toimilupansa laajentamista, jolloin hakemuksessa tarkoitettun vakuutuslajin osalta on sovellettava uutta peruspääomavaatimusta. Peruspääomaa ei kuitenkaan saa yhtiökokouksen päätöksellä alentaa tässä laissa säädettyä pienemmäksi. Tämän lain vahvistamisen jälkeen ei myöskään saa rekisteröidä uutta vakuutusyhtiötä, jonka peruspääoma on mainittua vähimmäismäärää pienempi.

